

Rechtskrondig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

J. A. J. BARNHOORN. — De Nederlandsche Psychopathen-Wet en hare uitvoering.

RECHTSPRAAK.

Hof van beroep Brussel. 7e kamer. 8 Maart 1934. — *Tolnzen en actiën. — Aanhoudingsbevel.* — *Recht van den onderzoeksrechter.*
Boetstraffelijke Rechtbank Gent. — 2e kamer. — 19 October 1933. — *Strafvordering. — Onbevoegdheid van misdrijven. — Omschrijving. — Bevoegdheid in strafzaken. — Wanbedrijf en overtreding die ondeelbaar zijn en gebracht werden voor den politierechter. — Onbevoegdheid?*
Boetstraffelijke Rechtbank Hasselt. — 30 April 1934. — *Strafvordering. — Verzet. — Gevolg voor de gedane rechtspleging. — Verhoor der getuigen die reeds vroeger werden gehoord.*
Kortgeding in handelszaken Brugge. — 13 December 1933. — *Kortgeding. — Bevoegdheid. — Onder bewaring stelling. — Hoogdringendeheid. — Strafvordering. — Invloed der hangende strafvordering op bevoegdheid in kortgeding.*
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 5e kamer. — 11 Mei 1934. — *Uitsel van betaling. — Art.*

1244 B. W. — *Dadelijke uitwinning. — Toepassing.*

Handelsrechtbank Brugge. — 1 Februari 1934.
Handelsrechtbank Antwerpen. — 4e kamer. — 28 April 1934. — *Bevrachting. — Verborgene gebreken van het schip. — Schade. — Algemeene voorwaarden van 29 April 1927, houdende vrijstelling van aansprakelijkheid van den schipper. — Begrenzing hunner draagwijde.*
Handelsrechtbank Antwerpen. — Kortgeding. — 2 Mei 1934. — *Bevoegdheid. — Opvordering van aangeslagen voorwerpen door derden. — Kortgeding. — Onbevoegdheid.*
Handelsrechtbank Antwerpen. — 2e kamer. — 20 April 1934. — *Recht van terughouding. — Garagist. — Herstellingen en garagegeelden.*
Boetstraffelijke Rechtbank Antwerpen. — 9e kamer. — 26 October 1933. — *Handelsfonds. — Pandgeving. — Wet van 25 October 1919. — Geen misbruik van vertrouwen.*

BESTUURLIJKE RECHTSPRAAK.

NECROLOGIE.

INGEZONDEN BIJDAGEN.

De Nederlandsche Psychopathen-Wet en hare Uitvoering.

Rede gehouden te Antwerpen door Dr J.A.J. BARNHOORN, Geneesheer-Directeur van de R.K. Psychopathen-Inrichting «St Paulushuis» te Heiloo, Nederland, op de Studiedagen van den Belgischen Bond voor Geesteshygiene.

Volgaarne heb ik de vriendelijke uitnodiging van Uw Bestuur aanvaard, om op deze belangrijke Studiedagen voor U te komen spreken over de Nederlandsche Psychopathenwetgeving en wel om tweeërlei reden. In de eerste plaats, omdat ik mij gaarne beschikbaar heb willen stellen U nader in te lichten omtrent het wezen en de werking van de Nederlandsche Psychopathen-Wet. Maar in de tweede plaats toch ook om een meer egoistische reden en wel, omdat ik gaarne de gelegenheid heb willen aangrijpen op meer intensieve wijze kennis te maken met de vooruitstrevende opvattingen, die in Uw land bestaan over de berechting en behandeling van abnormale misdadigers, met de voortreffelijke maatregelen, die de Belgische Wet kent ten aanzien van de individualiseerende psychologische beoordeling en verzorging van geestelijk afwijkende delinquenten en van de beveling van den Staat tegen hun asociale en antisociale neigingen, en met degenen, die hun weten en werken in dienst hebben gesteld van dit belangrijke onderdeel der geestelijke volksgezondheid. Ik kan U de verzekering geven, dat er over het algemeen in Nederland een groote bewondering bestaat voor datgene, wat België in de laatste tientallen van jaren wetenschappelijk en praktisch heeft gepresteerd op het gebied van de crimineele anthropologie en van het psychiatrisch strafrecht en dat Uw land in juridische en psychiatrische kringen ten onzent in velerlei opzicht ten voorbeeld gesteld wordt om wille van Uw voortreffelijke wetten en maatregelen op geestelijk abnormale misdadigers. Ik stel er prijs op U dit bij den aanvang van mijn voordracht te zeggen en ik hoop, dat dit niet zal worden opgevat als een beleefdheidsphrase, waartoe ik mij als gast tegenover U verplicht zou gevoelen.

Hoewel de Nederlandsche Psychopathenwet van ouderen datum is dan de Belgische Wet tot Sociaal Verweer, staan wij wat de uitvoering betreft nog in het stadium van de eerste ervaringen, het stadium, waarin het vaak nog een zoeken en tasten is naar betere oplossingen en uitvoeringswijzen. Juist in dat stadium is het, dat men zich zoo gaarne spiegelt aan de ervaringen van anderen, die in soortgelijke omstandigheden verkeerden. Ik stel mij dan ook voor, dat ik van deze Studiedagen zal terugkeeren met zeer behartigenswaardige lessen uit hetgeen ik hier te hooren zal krijgen; omgekeerd echter vlei ik mij met de hoop, dat onze ervaringen voor U belangwekkend en mischien leerzaam zullen zijn.

«De Nederlandsche Wet van 28 Mei 1925 tot aanvulling en wijziging der bepalingen betreffende het strafrecht en de strafrechtspleging ten aanzien van personen, bij wie tijdens het begaan van het feit gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis der geestvermogens bestond», kortweg genoemd de Psychopathen-

Wet, heeft een lange voorbereidingsgeschiedenis achter den rug. Reeds op 28 Maart 1912 had de toenmalige Minister van Justitie Regout, tegelijk met een wetsontwerp, bevattende burgerrechtelijke regelingen ten aanzien van niet-misdadige psychopathen, een wetsontwerp ingediend betreffende op de strafrechtelijke behandeling van crimineele psychopathen. Pas na herhaalde wijzigingen door de opvolgende Ministers Ort en Heemskerk werden de beide ontwerpen in de beide Kamers der Staten Generaal aangenomen en op 28 Mei 1925 tot Wet verheven. Toch zou het nog drie jaar duren vooraleer tot uitvoering van de Wet op de crimineele psychopathen kon worden overgegaan en deze belangrijke gebeurtenis in de strafrechtspleging had plaats op den 1sten November 1928, toen Minister Donner het eerste Rijksasyl voor Psychopathen te Leiden opende.

Met algemeene instemming werd deze nieuwe fase in de Nederlandsche strafrechtspleging begroet, de nieuwe fase, die een rechtvaardiger berechting en een individueel-psychologisch betere behandeling van den abnormalen misdadiger waarborgde naast een betere bescherming van de maatschappij. Hoe toch was de gang van zaken bij de oude Strafwet. Volgens Artikel 37 van de Wet van 1886 kon de rechter dengene, die een feit beging, dat hem wegens de gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke storing zijner verstandelijke vermogens niet kon worden toegerekend, van alle rechtsvervolgung ontslaan en hem eventueel plaatsen in een krankzinnigengesticht. De oude strafwet kende slechts twee groepen van misdadigers, namelijk de volledig toerekeningsvatbare en daarom ten volle voor hun misdrijf schuldige en daarnaast de door hun geestelijke defecten volledig ontoerekeningsvatbare delinquenten.

Slechts tusschen deze twee uitersten had de rechter keuze en het was nauwelijks te verwonderen, dat hij er niet spoedig toe overging een weliswaar in meerdere of mindere mate abnormaal, maar toch niet evident krankzinnig of zwakzinnig misdadiger ontoerekeningsvatbaar te verklaren. Want in dat geval stonden er slechts twee wegen open: ofwel hem zonder meer op vrije voeten stellen, loslaten in de maatschappij, waarin hij minder geremd nog dan voorheen aan zijn abnormale neigingen zou gaan toegeven, ofwel hem doen opnemen in een krankzinnigengesticht, waar hij vaak zoo weinig duidelijke verschijnselen van krankzinnigheid vertoonde, dat de gestichts-directie zich op grond van de krankzinnigenwet genoodzaakt zag hem na korten tijd weer te ontslaan. Gevolg was, dat het gros van de groote groep der grensgevallen werd berecht en gestraft als normale misdadigers, een onrechtvaardigheid, waartoe de Wet zelf noopte.

Nog twee andere onvolkomenheden had de oude Strafwet. Zij kende op de eerste plaats geen middelen om antisociale abnormalen op zoodanige wijze te behandelen, dat zij tot betere en meer sociale mensen werden opgevoed en zij bood geen mogelijkheid, om de maatschappij op meer afdoende wijze, zoo noodig blijvend tegen hen te beschermen, m.a.w. zij kende niet de verpleging van geestelijk abnormale misdadigers in speciaal voor hen bestemde inrichtingen gedurende een zoo langen tijd als noodig voor hun verbetering en voor de bescherming van de maatschappij tegen hun onsociale neigingen.

Met de invoering van de nieuwe Wet veranderde dit alles. Met haar deed het begrip van de verminderde toerekeningsvatbaarheid haar intrede in de Nederlandsche rechtspleging en werd den rechter de gelegenheid gegeven aan dit begrip beantwoordende straffen en maatregelen toe te passen, individueel psychologisch aangepast aan den geestestoestand van den abnormalen delinquent. De begrippen schuld en straf zijn in de nieuwe Wet gekoppeld aan het begrip paedagogisch-therapeutische behandeling en verpleging, terwijl de mogelijkheid tot bescherming van de maatschappij op meer afdoende wijze is uitgebreid. Een nadere uiteenzetting van het wezen der Psychopathen-Wet moge dit verduidelijken.

Wat doorgaans de Psychopathen-Wet genoemd wordt is volstrekt geen nieuwe zelfstandige Wet. Zij bestaat uit een aantal wijzigingen en aanvullingen van de oude strafwet van 1886, waarvan wel de voornaamste zijn de wijziging van Artikel 37 en de daaraan toegevoegde nieuwe artikelen 37a tot en met 37d.

Het gewijzigde artikel 37 luidt als volgt: «Niet strafbaar is hij, die een feit begaat, dat hem wegens de gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke storing zijner geestvermogens niet kan worden toegerekend.

In dat geval kan de rechter gelasten, dat hij in een krankzinnigengesticht zal worden geplaatst gedurende een proeftijd den termijn van een jaar niet te boven gaande.»

In een derde lid is hieraan toegevoegd, dat in geval het misdrijf valt onder dronkenschap, bedelarij, souteneurschap of landlooperij, de rechter bovendien ook kan bevelen, dat de delinquent ter beschikking van de regeering zal worden gesteld, teneinde van harentwege te worden verpleegd, doch alleen, indien het belang der openbare orde dat bepaaldelijk vordert. Door deze aanvulling is het mogelijk, dat een uit het krankzinnigengesticht ontslagen abnormale delinquent in deze gevallen ter verdere verpleging kan worden overgebracht naar een psychopathen-asyl.

Het nieuwe artikel 37a luidt: «Bij strafrechtelijke vervolging van een persoon, bij wien tijdens het begaan van het feit gebrekkige ontwikkelinge of ziekelijke stoornis der geestvermogens bestond, zonder dat artikel 37, eerste lid (d.i. niet toerekenbaarheids-verklaring) wordt toegepast, kan de rechter:

1. recht doen naar de gewone regelen: of
2. veroordeelen tot:
 - a. plaatsing in een bijzondere strafgevangenis in plaats van de op het feit gestelde gevangenisstraf en voor een termijn, den duur der gevangenisstraf niet te boven gaande;
 - b. geldboete, in plaats van de op het feit gestelde gevangenisstraf van vier jaren of minder of hechtenis.

De rechter kan, in geval van toepassing van No 1 of van No 2 BOVENDIEN RECHT DOEN overeenkomstig de bepaling van artikel 37 derde lid», d.w.z. bevelen, dat de delinquent ter beschikking van de regeering zal worden gesteld, ten einde van harentwege te worden verpleegd, doch alleen, indien het belang der openbare orde dit bepaaldelijk vordert.

Opgemerkt dient hier te worden, dat de Wet het woord «Psychopaath» niet gebruikt. Zij spreekt slechts van hen, bij wie tijdens het begaan van het feit een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke storing der geestvermogens bestond. In dezen zin vallen dus onder de Wet niet alleen psychopathen volgens het klinisch-psychiatrische begrip, maar ook krankzinnigen,

lijders aan beginnende of met defecten genezen psychosen, zwakzinnigen, neuroselijders, lijders aan resttoestanden van encephalitis, aan praesentiele aftakeling, drankzuchtigen, enz. Voor deze verschillende groepen van abnormale misdadigers biedt de Wet nu aan den strafrechter gelegenheid tot het nemen van de volgende beslissingen:

1. Ontoerekeningsvatbaar-verklaring en plaatsing in een krankzinnigengesticht gedurende een proeftijd, den termijn van een jaar niet te boven gaande.

2. Beschouwen als volledig toerekeningsvatbaar en berechting naar de gewone regelen, indien de abnormaliteit niet zoodanig is, dat een andere maatregel noodzakelijk, gewenscht of rechtvaardig is.

3. Beschouwen als niet volledig toerekeningsvatbaar en al naar gelang het misdrijf en de veronderstelde mate van toerekenbaarheid straffen met een geldboete of met plaatsing in een bijzondere strafgevangenis in plaats van de op het feit vastgestelde gevangenisstraf en wel gedurende een termijn, den duur der gevangenisstraf niet te boven gaande.

4. De misdadigers, vallende onder deze drie groepen, kunnen bovendien nog, naast de opgelegde straf en naast de plaatsing in een krankzinnigengesticht, d.w.z. na de uitboeking van de straf en na ontslag uit het krankzinnigengesticht, ter beschikking van de regeering worden gesteld, teneinde van harentwege te worden verpleegd, indien althans het belang der openbare orde dit bepaaldelijk vordert.

Opgemerkt dient hier te worden, dat artikel 37a ook kan worden toegepast, wanneer een causaal verband tusschen den psychischen toestand en het bedreven delict niet aanwezig of aantoonbaar is en dat het ook de veroordeeling van kinderen onder 16 jaar en van jeugdige personen van 16 tot 18 jaar niet uitsluit.

Artikel 37b stelt vast, dat de ter beschikking stelling, bedoeld bij artikel 37, behoudens vroegere beëindiging van regeeringswege, geldt voor den tijd van twee jaren en dat zij bij rechterlijk bevel telkens voor een of twee jaar kan worden verlengd.

Artikel 37c houdt in, dat bepalingen tot regeling van de wijze der verpleging en omtrent het voorwaardelijk of onvoorwaardelijk eindigen daarvan worden vastgesteld bij algemeene maatregel van bestuur. Deze algemeene maatregel van bestuur is vastgesteld in het Koninklijk Besluit van 28 September 1928, Staatsblad 386, het Psychopathen-Reglement, waarop ik straks nog nader terugkom.

Artikel 37d tenslotte geeft den rechter de bevoegdheid te bevelen, dat de ter beschikking stelling niet zal worden ten uitvoer gelegd, tenzij niet wordt voldaan aan algemeene en bijzondere door hem op te leggen voorwaarden, terwijl hij het verlenen van hulp en steun bij het naleven der voorwaarden kan opdragen aan bijzondere ambtenaren of instellingen. Artikel 37d schept dus de mogelijkheid van de z.g. voorwaardelijke ter beschikking stelling.

Het in artikel 37c bedoelde Psychopathen-Reglement geeft een reeks van bepalingen ten aanzien van de wijze van verpleging en behandeling in de rijks- en particuliere psychopathen-inrichtingen, ten aanzien van de materiele verzorging, het onderwijs en vak-onderwijs, de godsdienstige verzorging en de discipline in die inrichtingen; het spreekt verder over de regelingen van de verpleging in gezinnen onder de hoede van de rijks-asyls of onder toezicht van particulieren; het regelt de hulp en steun bij het naleven der bijzondere voorwaarden, opgelegd aan voorwaardelijk ter beschikking gestelden en voorwaardelijk uit de verpleging ontslagenen het geeft bepalingen omtrent de kosten van de verpleging en omtrent den algemeenen Raad van toezicht, bijstand en advies, genaamd de «Algemeene Raad voor Psychopathen-zorg», bestaande uit 12 voor 5 jaar door H. M. de Koningin benoemde personen. Het zou te veel tijd vergen dit Psychopathen-Reglement uitvoerig te behandelen en ik moet volstaan met het geven van een summier overzicht der hoofdzaken. Ik kan dit het beste doen aan de hand van een beschrijving als antwoord op de vraag, hoe de

699

700

gang van zaken als regel bij de ter beschikking stellingen is.

Vooraf dient een mededeeling te gaan omtrent het psychiatrisch onderzoek tijdens het gerechtelijk voor-onderzoek. Wanneer het gerecht, al of niet op aandringen van het openbaar ministerie, van den verdediger of van een reclasseerings-ambtenaar, van meening is met een geestelijk abnormalen delinquent te doen te hebben, zal het een psychiatrisch onderzoek gelasten. Het benoemt daartoe een psychiater-deskundige en deze verricht het onderzoek meestal, terwijl de verdachte zich bevindt in het Huis van Bewaring ter plaatse van het gerecht. Al is dit in een aantal gevallen wel mogelijk, een ideale toestand is dit allerminst, omdat in de Huizen van Bewaring een goede psychiatrische observatie nauwelijks mogelijk is. Wanneer het echter blijkt, dat klinische observatie noodzakelijk is, kan de verdachte op last van het gerecht worden overgebracht naar een der daartoe aangewezen klinieken of inrichtingen (de psychiatrische klinieken te Utrecht en te Amsterdam, de psychiatrische inrichting Maasoord der gemeente Rotterdam en de St Willibrordusstichting te Heiloo) ofwel naar een rijks-psychopathen-asyl. In het rijks-asyl te Leiden was tot voor korten tijd onder leiding van Mr D. Wiersma een uitstekend geoutilleerd centraal laboratorium voor psychiatrisch onderzoek ingericht, welk laboratorium echter met de opheffing van het Leidse asyl buiten werking gesteld is. Ongetwijfeld heeft een dergelijke centrale observatie-inrichting van verdachten vele voordeelen, met name ter verkrijging van ervaring, eenheid en gelijkmatigheid bij de toepassing der wet, al valt het niet te ontkennen, dat ook nadeelen daaraan kleven, althans wanneer de leiding in handen ligt van een enkel persoon, die als van zelf sprekend geheel zijn persoonlijk cachet zal drukken op zijn beoordelingen. Bij den tegenwoordigen stand van zaken, nu een centrale observatie-inrichting praktisch ontbreekt, worden de psychiatrische expertises verricht door verschillende psychiaters, die gewoonlijk alleen, in dubieuze gevallen met twee, den verdachte onderzoeken en rapport uitbrengen. Hierbij ligt de mogelijkheid open, dat door het vaak uiteenlopend subjectief inzicht der psychiaters omtrent den graad van toerekeningsvatbaarheid, de toepassing der wet in het eene geval ruimer zal zijn dan in het andere geval. De ervaring bij ruim 600 ter beschikking stellingen heeft echter geleerd, en dit mag pleiten en voor de psychiaters-deskundigen, die adviseerden, en voor de gerechten, die de beslissing namen, dat slechts in uitzonderingsgevallen bij de latere verpleging gebleken is, dat onnoodig ter beschikking gesteld was. Voor het grootste meerendeel konden de diagnoses der expertis door de geneeskundigen der asyls worden bevestigd.

Wanneer het gerecht, in de meeste gevallen conform het advies van den psychiater-deskundige, beslist heeft tot toepassing van artikel 3/a der wet en de uitspraak is gevallen tot onvoorwaardelijke ter beschikking stelling, dan kan (eventueel na uitvoering der opgelegde straf) de ter beschikking gestelde ter verpleging worden ondergebracht in een Rijks-asyl ofwel hij kan aan particuliere zorg worden toevertrouwd, zij het ter verpleging in een inrichting of in een gezin.

Wat de verpleging in een rijksasyl betreft, zij uw aandacht er op gevestigd, dat volgens artikel 2 van het Psychopathen-Reglement de rijksasyls slechts een aanvullend karakter bezitten en dat de verpleging bij voorkeur door particulieren moet geschieden. Bij de opdracht aan particuliere zorg wordt in het bijzonder rekening gehouden met den aard der ziekte van de ter beschikking gestelden, hun godsdienst, verleden en gedrag, het feit, waarvoor de ter beschikking stelling heeft plaats gehad, hun leeftijd, lichamelijk, zedelijke en geestelijke gesteldheid, mate van ontwikkeling en geschiktheid voor bepaalde arbeid.

Momenteel beschikt de Nederlandsche Regeering over slechts één rijksasyl, n.l. het vroegere Rijks Opvoedings Gesticht te Avereest, hetwelk, na de noodige verbouwingen, in Mei 1933 in gebruik is genomen en plaats biedt voor 240 verpleegden. Het bestaat uit twee gescheiden gebouwen, het z.g. voor-gesticht voor de gunstigere gevallen en het achter-gesticht, meer versterkt en verzekerd, bestemd voor de ongunstigere gevallen. In hoofdzaak op grond van bezuinigings-overwegingen werd bij het in gebruik nemen van het gesticht te Avereest het Leidse rijksasyl, dat sedert 1 November 1928 gevestigd was in het oude Pesthuys, later Rijks Opvoedings Gesticht te Leiden, gesloten, terwijl het tijdelijk rijksasyl, dat vanaf October 1931 was ondergebracht in twee paviljoens van het Rijks Krankzinnigen Gesticht te Eindhoven, werd opgeheven.

Naast het Rijks-asyl zijn er thans 2 particuliere psychopathen-inrichtingen. De eerste is de inrichting « Oldenkotte », onderdeel van de door de Vereeniging tot stichting van christelijke inrichtingen ter verpleging van zwakzinnigen gestichte Rekkensche Inrichtingen te Eibergen, onder de eminente leiding van den Dr. theol. Slot en den psychiater Dr. Francken. Zij biedt plaats aan ongeveer 40 ter beschikking gestelden. De tweede is de R. K. Psychopathen-Inrichting « St-Paulus-Huis » te Heiloo, onderdeel van de St Willibrordusstichting voor mannelijke zenuw- en zielszieken, opgericht door de Broeders van de Congregatie van O. L. Vrouw van Lourdes (Oostacker). Bovendien

zijn er nog eenige particuliere inrichtingen, die ter beschikking gestelde kinderen, jeugdigen of vrouwen ter verpleging opnemen.

De verpleging en behandeling in de psychopathen-inrichtingen draagt voor een groot deel een pedagogisch karakter. In de beide particuliere asyls geschiedt de behandeling geheel overeenkomstig den godsdienstigen grondslag dezer beide inrichtingen, volgens religieus-pedagogische beginselen. Zeer groote waarde wordt gehecht aan de arbeids-therapie, zoodmede aan het bevorderen van sport (gymnastiek, voetbal), amusement, huisvuil, enz. Bij de keuze van arbeid wordt zooveel mogelijk tegemoet gekomen aan de capaciteiten en de vakkunde der verpleegden en aan de eischen, die bij hun eventuele terugkeer in de maatschappij aan hen zullen worden gesteld. Zoo noodig wordt onderwijs en vakonderricht gegeven, terwijl in daarvoor geëigende gevallen de verpleegden in de gelegenheid worden gesteld tot studie.

De verpleging in de psychopathen-inrichtingen geschiedt in hoofdzaak in gemeenschap, siechts bij uitzondering gesepareerd en dan meestal nog als disciplinaire maatregel. Aan deze gemeenschappelijke verpleging kleven ernstige bezwaren, ook al wordt zooveel mogelijk gerracht op de verschillende zalen en afdelingen selectie toe te passen. Deze bezwaren culmineeren op de eerste plaats in het feit, dat bij de huidige redactie van de wet alle vormen van geestelijk afwijken in de asyls terechtkomen en dat derhalve zwakzinnigen en psychopathen met elkaar worden verpleegd, en op de tweede plaats in het steeds aangroeiende bezinksel van ongunstige gevallen, die voor het meerendeel samen met de nieuw ingekomenen worden verpleegd. Deze groepen van ter beschikking geselden oefenen een verkeerd invloed op elkaar uit en in de toekomst zullen deze bezwaren dan ook ernstig onder oogen moeten worden gezien. Naar mijn inzicht ligt de oplossing enerzijds in het meer toepassen van gesepareerde verpleging, anderzijds in het oprichten van aparte afdelingen of inrichtingen voor zwakzinnigen en voor gevallen met ongunstige prognose.

Een beperkt aantal van de gevallen komt in aanmerking voor gezinsverpleging. Het spreekt van zelf, dat dit zijn de meer gunstige gevallen en dat daarvan a priori uitgesloten zijn degenen, die ter zake van zedenmisdriven ter beschikking gesteld zijn. Aan de gezinnen worden door het Psychopathen-Reglement bijzondere eischen gesteld, waaraan zij moeten voldoen om voor de opname van een ter beschikking gestelde in aanmerking te komen, eischen ten aanzien van gezondheidstoestand, zedelijk gedrag, beschaving en ontwikkeling, westand en huisvesting, terwijl zooveel mogelijk een gezin wordt gekozen van dezelfde godsdienstige gezindte als de verpleegde.

Gezinsverpleging geschiedt, behalve in gezinnen onder hoede van het Rijksasyl te Avereest, in eenige centra, namelijk te Vught, annex de Psychiatrische Inrichting « Voorburg », te Soest, te Zeist, te Apeldoorn en te Alkmaar. De leiding berust bij den geneesheer-directeur van het Rijksasyl voor de gezinnen te Avereest en voor wat betreft de andere gezinsverplegingscentra bij een instelling of persoon, die daartoe een bijzondere bereidverklaring heeft afgelegd.

De onvoorwaardelijke ter beschikking stelling met verpleging in een asyl of een gezin kan binnen den termijn der ter beschikking stelling door een beschikking van den Minister van Justitie worden beëindigd, indien persoonlijke of zakelijke omstandigheden betreffende den verpleegde daartoe aanleiding geven. Deze beschikking geschiedt gewoonlijk op voordracht van dengene, die met de leiding der verpleging is belast en in den regel geschiedt zij voorwaardelijk. Vooraleer de Minister een beslissing neemt, wint hij het advies in van den Algemeenen Raad voor Psychopathenzorg, die desgewenscht zelf een nader onderzoek instelt.

Het voorwaardelijk ontslag wordt ingetrokken, wanneer de ter beschikking gestelde zich gedurende den nog overgebleven tijd der ter beschikking stelling aan eenig strafbaar feit schuldig maakt, zich op andere wijze misdraagt of de hem opgelegde bijzondere voorwaarden niet naleeft. Tot hulp en steun bij de naleving der bijzondere voorwaarden wordt een bijzonder ambtenaar (Rijksambtenaar ter Reclasseering) ofwel een particuliere instelling of persoon, die zich daartoe bereid verklaard hebben, aangewezen. Reeds zijn er verschillende reclasseerings-instellingen en vereenigingen, die zich met de psychopathenzorg in de maatschappij hebben belast, o.m. de Centrale Vereeniging tot behartiging der maatschappelijke belangen van zenuw- en zielszieken te Amsterdam, het Genootschap tot zedelijke verbetering van gevangenen, het Leger des Heils, de Protestantisch christelijke en de Roomsche-Katholieke Reclasseeringsvereenigingen, de Vereeniging voor Joodsche Psychopathenzorg. In ieder geval, van voorwaardelijk ontslag wordt bovendien een psychiater aangewezen, die zich met de psychiatrische leiding van den ontslagene belast en die geregeld voeling houdt met den plaatselijken toezicht-houder. Indien eenigszins mogelijk wordt vóór het ontslag een geschikte werkkring voor den verpleegde gezocht en wordt zorg gedragen voor goede huisvesting; zoo noodig wordt hem tijdelijk eenigen financieelen steun verstrekt.

De verpleging kan ook eindigen door afloop

van den termijn der ter beschikking stelling, wanneer het gerecht, dat het vonnis uitsprak, geen beschikking neemt tot verlenging daarvan. Drie maanden vóór het verstrijken van den termijn der ter beschikking stelling zendt degene, die met de leiding der verpleging belast is, een schriftelijk en gemotiveerd advies aan den Minister van Justitie omtrent de wenschelijkheid van verlenging van den termijn, welk advies met de omtrent den verpleegde gehouden geneeskundige aantekeningen wordt doorgezonden aan het openbaar ministerie bij het gerecht, dat de ter beschikking stelling uitsprak. Volgt geen eisch tot verlenging, dan loopt de ter beschikking stelling automatisch af op den einddatum van den termijn.

Tot zoover wat betreft de onvoorwaardelijke ter beschikking stelling. Wanneer het gerecht beslist heeft tot voorwaardelijke ter beschikking stelling, dan wordt een proeftijd bepaald, in den regel van 2 of 3 jaar, gedurende welke proeftijd de ter beschikking gestelde zich heeft te houden aan de hem opgelegde algemeene en bijzondere voorwaarden, bij overtreding waarvan de ter beschikking stelling ten uitvoer gelegd wordt en opname in een psychopathen-inrichting volgt. Ten aanzien van de hulp en steun bij de naleving der bijzondere voorwaarden gelden dezelfde regelingen als boven genoemd bij de voorwaardelijke uit de verpleging ontslagenen.

Vooraleer ik thans overga tot de mededeeling van eenige cijfers betreffende de toepassing van de psychopathen-wet, moet ik tot goed begrip daarvan een mededeeling laten voorafgaan over een tijdelijke wijziging van de wet sedert April 1933 (wet van 21 April 1933 tot tijdelijke voorziening met betrekking tot de ter beschikking stelling, enz.). De inhoud van deze tijdelijke wijziging komt in het kort hierop neer, dat de principieele artikelen van de psychopathen-wet tot 31 December 1935 buiten toepassing blijven ten aanzien van de misdrijven van diefstal en strooperij, verduistering, oplichting en bedrog, benadeeling van schuudeischers en rechthebbers, heiling, dronkenschap, bedelarij, souteneurschap en landlooperij, behoudens het geval, dat de verdachte voor de vierde of volgende maal eenig misdrijf begaat, ieder volgend misdrijf telkens gepleegd binnen een jaar na het laatste vonnis.

Deze tijdelijke wijziging, die in hoofdzaak tot stand is gekomen op grond van bezuinigingsoverwegingen in de huidige economische crisis, heeft het wezen van de psychopathen-wet op zeer ingrijpende wijze veranderd.

Zoowel in psychiatrische als in juridische kringen is het in 1932 tot deze wijziging ingediende wetsontwerp heftig afgekeurd en bestreden. Hier toch werd het beginsel der psychopathen-wet aangetast, doordat in plaats van de anti-sociale persoonlijkheid de anti-sociale daad weer tot beslissende factor gemaakt werd bij de bepaling der te nemen maatregelen, terwijl bovendien verwacht kon worden, dat de maatschappelijke beveiliging bedenkelijk zou worden verzwakt. De verwachting werd uitgesproken, dat een vrij belangrijk aantal abnormale misdadigers niet ter beschikking gesteld zou kunnen worden, die daarvoor wel degelijk in aanmerking zouden behoreen te komen en dat deze weer terecht zouden komen in krankzinnigengestichten en gevangnissen, zooals vroeger. Er werd zelfs gesproken van een ontstellend wetsontwerp, dat een kostelijk goed voor de strafrecht-spraak, een instituut van billijkheid en noodzakelijkheid en menselijkheid, een aangelegenheid van groote psychologische waarde in ons strafrecht ten deele met ondergang bedreigde en dat een onnoemelijke schade zou tweebrengen aan ons strafrecht, dat reeds aardig op weg was psychologisch te worden ingesteld. (Mr. Gombault in Ned. Jur. Bl. 1932.) Ondanks de storm van afkeuring, die tegen het ontwerp is opgegaan, is de tijdelijke voorzieningen-wet toch tot stand gekomen en vanaf 21 April 1933 vigeert de Psychopathen-wet in zijn gewijzigden vorm. De invloed daarvan op het aantal ter beschikking stellingen is reeds duidelijk te voelen, zooals ik u in tabel I kan aantoonen. In zijn verdediging van het ontwerp heeft Minister Donner er ten sterkste op gewezen, dat de opzet der psychopathen-wet een veel beperkter is geweest, dat zij door den wetgever gevoeld is als een ultima ratio, maar dat zij te ruim is toegepast, met name bij de bedrivers van vermogensdelicten, en dat niet voldoende gelet is op de bepaling, dat het openbaar belang bepaaldelijk de ter beschikking stelling moet vorderen. Het moge in den aanvang zijn voorgekomen, dat er ter beschikking stellingen zijn uitgesproken, waar andere maatregelen beter op hun plaats zouden geweest zijn, over het algemeen is toch de ervaring van de asyl-directeuren, dat er praktisch geen onnoodige ter beschikking stellingen hebben plaats gehad; hierned in overeenstemming is ook het feit, dat van de 648 ter beschikking stellingen de termijn van 2 jaar in 296 gevallen een of meerde malen voor den tijd van 1 of 2 jaar is verlengd en dat slechts in een betrekkelijk klein aantal gevallen de onvoorwaardelijke ter beschikking gestelden binnen het jaar voorwaardelijk uit de verpleging ontslagen zijn. Persoonlijk kan ik niet anders doen dan mij scharen aan de zijde van degenen, die deze tijdelijke wijziging betreuren, temeer nog, omdat ook de voorwaardelijke ter beschikking stelling voor de bedoelde groep van gevallen is uitgesloten, welke althans nog eenige reserve en maat-

schappelijke beveiliging geeft. Ik heb bij vroegere gelegenheden meermalen met voldoening gememoreerd, dat de rechtsprekend colleges en de psychiaters-deskundigen de betekenis van de psychopathen-wet niet louter hebben opgevat als een beveiliging van de maatschappij door een soort van « bewaring » in den zin van de Bewaringswet voor beroeps- en gewontemisdadigers, maar dat zij hebben ingezien, dat van de ter beschikking stelling, inzonderheid van de verpleging in de asyls, gebruik gemaakt kon worden voor een werk van groote sociaal-hygienische betekenis, namelijk de heropvoeding van den abnormalen misdadiger in een fase, waarin hij nog wel voor therapeutisch-pedagogische beïnvloeding vatbaar is. Ik kan mij niet onttrekken aan de vrees, dat de gewijzigde psychopathen-wet in dezen geest veel van haar innerlijke waarde verloren heeft en ik spreek de hoop uit, dat de tijdelijke wijziging niet in een blijvende zal overgaan.

* * *

Thans wil ik overgaan tot de publicatie van cijfers en gegevens, betrekking hebbende op de uitvoering van de psychopathen-wet gedurende het tijdvak van 1 November 1928 tot en met 31 December 1933, praktisch gesproken dus van het eerste vijfjarig tijdvak van de toepassing der wet. Deze gegevens werden door mij verzameld uit de centrale carthotheek van het Departement van Justitie, welke mij door Z. Exc. Minister Van Schaik ter bewerking werd afgestaan, dank zij de vriendelijke bemiddeling van den heer Veenstra, chef der 3e Afdeling van het Departement, onder welke afdeling de uitvoering van het Psychopathen-Reglement ressorteert.

Gedurende dit tijdvak werd 648 maal een ter beschikking stelling uitgesproken, waarvan 4 maal voor den 2den keer bij een zelfden verdachte. 539 maal was de ter beschikking stelling voorwaardelijk, 109 maal onvoorwaardelijk. In 24 gevallen betrof de onvoorwaardelijke, en in 11 gevallen de voorwaardelijke ter beschikking stelling een vrouw. 22 maal werd de aanvankelijk voorwaardelijke ter beschikking stelling ten uitvoer gelegd na overtreding der voorwaarden.

Gedurende de eerste jaren van de toepassing der wet, 1929 en 1930, was er een groot accres van ter beschikking stellingen. Voor een deel zal dit wel geweten moeten worden aan de omstandigheid, dat in de eerste jaren een groot aantal gevallen onder haar bereik zijn gekomen, die als het ware op de invoering van de wet wachtten. Deze cumulatieve van oude gevallen had in de beide daarop volgende jaren niet meer plaats, zoodat wij dan ook in 1931 en 1932 reeds een duidelijke daling zien van de curve. In 1933 zien wij in eens een scherpe daling. Ongetwijfeld hangt deze daling samen met de boven besproken invoering van de tijdelijke wijziging van April 1933, waardoor een belangrijk aantal van abnormale bedrivers van vermogensdelicten van de ter beschikking stelling uitgesloten was.

Tabel II geeft een overzicht betreffende den vorm van het misdrijf, dat aanleiding werd tot de ter beschikking stelling. In deze tabel valt op, dat de eigendomsdelicten in de meerderheid zijn en alleen meer in aantal, dan de zedenmisdriven en geweldmisdriven te zamen. Wat de zedenmisdriven betreft, wijs ik met nadruk op de bijzonderheid, dat het meerendeel het misdrijf betreft van ontucht met minderjarige jongens of meisjes. Ik moge hier thans reeds bij vermelden, dat imbecillen en intellectueel debielen voor het meerendeel de bedrivers van deze misdrijven waren.

Tabel III geeft een overzicht van de leeftijden der ter beschikking gestelden, met den tijden der ter beschikking gestelden met de bekende ton tusschen 20 en 30 jaar.

Tabel IV, betreffende den godsdienst der ter beschikking gestelden, geeft een ongeveer met de procentsgewijze verdeling der godsdiensten over de Nederlandsche bevolking overeenkomende verdeling te zien. Strikt genomen is het aantal katholieken procentsgewijze aan den hoogen kant. Hierbij moet in aanmerking genomen, dat van de katholieke ter beschikking gestelden een zeer groot deel niet meer zijn godsdienstplichten vervult.

Tabel V betreft den burgerlijken stand der ter beschikking gestelden en toont, dat verreweg het meerendeel ongehuwd is, namelijk 488 van de 648. Dit verschijnsel vindt zijn verklaring wel in het feit, dat zoovele ter beschikking gestelden beneden 30 jaar oud zijn.

Tabel VI laat zien, hoeveel ter beschikking gestelden in de afgelopen 5 jaar voorwaardelijk ontslagen zijn, van hoevelen het voorwaardelijk ontslag is ingetrokken en hoevele hunner onvoorwaardelijk ontslagen zijn. Het eindcijfer van 14 in onvoorwaardelijk ontslag overgegane ter beschikking gesteld, dient te worden opgeteld bij de eindcijfers van tabel VII, 42 en 26, waaruit men verkrijgt een totaal van 82 onvoorwaardelijk ontslagenen. Bij dit vrij gunstige eindcijfer moet in aanmerking worden genomen, dat een groot deel hunner nog te kort in de maatschappij verkeert om met zekerheid over hun herkegen sociabiliteit te kunnen oordeelen.

Tabel VIII geeft een overzicht over de verdeling der verpleegden over de verschillende verplegingsinrichtingen op 31 December 1933.

De tabellen IX en X tenslotte betreffen de particuliere R. K. Psychopathen-Inrichting St-Paulus-Huis te Heiloo. Zij behoeven geen naderen uitleg en spreken voor zichzelf.

I. Tabel betreffende het aantal ter beschikking stellingen gedurende het tijdvak van 1-1-’28 tot en met 31-12-’32

Jaar	Onvoorwaardelijk			Voorwaardelijk			Totaal
	M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal	
1928	2	—	2	2	—	2	4
1929	76	6	82	14	1	15	97
1930	156	3	159	22	4	26	185
1931	113	8	121	26	3	29	150
1932	103	6	109	24	2	26	135
1933	65	1	66	10	1	11	77
Totaal	515	24	539	98 ¹⁾	11 ²⁾	109	648 ³⁾

1) Hiervan 20 ten uitvoer gelegd.

2) Hiervan 2 ten uitvoer gelegd.

3) Hierbij zijn gerekend 4 ter beschikking stellingen, welke voor de tweede maal op een zelfde persoon zijn toegepast.

II. — Tabel betreffende den vorm van het misdrijf, dat aanleiding werd tot de ter beschikking stelling.

Vorm van het misdrijf		M.	Vr.	Totaal	%
Eigendomsdelicten	Diefstal	209	21	230	53,08 %
	Oplichting	34	2	36	
	Verduistering	33	1	34	
	Brandstichting	25	1	26	
	Andere eigendomsdelicten	17	1	18	
Zedenmisdrijven	Ontucht met kinderen en minderjarigen	137	—	137	32,25 %
	Openbare schennis der eerbaarheid	46	1	47	
	Feitelijke aanranding der eerbaarheid	13	—	13	
	Verkrachting	9	—	9	
	Andere zedenmisdrijven	2	1	3	
Geweldsmisdrijven tegen personen	Mishandeling	35	—	35	11,66 %
	Doodslag	16	—	16	
	Bedreiging	11	—	11	
	Moord	6	—	6	
	Andere geweldsmisdrijven	7	1	8	
	Landlooperij	6	5	11	3,01 %
	Dronkenschap	3	1	4	
	Bedelarij	3	—	3	
	Schaking	1	—	1	
Totaal		613	35	648	

III. — Tabel betreffende den leeftijd der ter beschikking gestelden.

Leeftijd	Mannen	Vrouwen	Totaal
Beneden de 15 jaar	1	1	2
15 tot 19 jaar	38	3	41
20 tot 24 »	153	17	170
25 tot 29 »	118	7	125
30 tot 34 »	84	—	84
35 tot 39 »	64	3	67
40 tot 49 »	86	2	88
50 tot 59 »	48	2	50
60 tot 69 »	16	—	16
70 tot 79 »	2	—	2
80 tot 89 »	3	—	3
Totaal	613	35	648

IV. — Tabel betreffende den godsdienst der ter beschikking gestelden.

Godsdienst	Mannen	Vrouwen	Totaal
Roomsch-Katholiek	250	9	259
Nederlandsch - Hervormd	237	15	252
Gereformeerd	26	1	27
Israeliet	21	1	22
Andere Godsdiensten	27	6	33
Zonder godsdienst	52	3	55
Totaal	613	53	648

V. Tabel betreffende den burgerlijken staat der ter beschikking gestelden.

Burgerlijken staat	M.	Vr.	Totaal
Ongehuwd	459	29	488
Gehuwd	110	5	115
Gescheiden van echt	23	1	24
Weduwstaar	21	—	21
Totaal	613	35	648

VI. Tabel betreffende de voorwaardelijk uit de verpleging ontslagenen.

Jaar	Voorwaardelijk ontslag			Intrekking voorwaardelijk ontslag			Overgegaan in onvoorw. ontslag		
	M.	Vr.	Tot.	M.	Vr.	Tot.	M.	Vr.	Tot.
1929	1	1	2	—	—	—	—	—	—
1930	13	—	13	1	—	1	—	—	—
1931	33	2	35	8	—	8	2	—	2
1932	39	3	42	17	—	17	6	1	7
1933	42	3	45	11	2	13	3	2	5
Totaal	128	9	137	37	2	39	11	3	14

VII. — Tabel betreffende de rechtstreeks onvoorwaardelijk uit de ter beschikking stelling ontslagenen

Jaar	Waren onvoorwaardelijk ter beschikking gesteld			Waren voorwaardelijk ter beschikking gesteld		
	M.	Vr.	Totaal	M.	Vr.	Totaal
1929	1	—	1	—	—	—
1930	—	—	—	—	—	—
1931	11	—	11	1	—	1
1932	15	1	16	5	1	6
1933	13	1	14	16	3	19
Totaal	40 ⁽¹⁾	2	42	22	4	26

(1) Hiervan 4 verder in k.z.-gesticht verpleegd.

VIII. — Tabel betreffende de verdeeling van de verpleegden over verschillende inrichtingen op 31 December 1933

	M.	Vr.	Totaal
Rijks-asyl te Avereest	175	3	178
« Oldenkotte » te Rekken	37	—	37
St. Paulus-Huis te Heiloo	31	—	31
Krankzinnigengestichten	75	4	79
Rekkensche Inrichtingen	4	7	11
A.H. Francke-Huis	1	—	—
Gezinsverpleging	27	4	31
Strafgevangenissen	23	—	23
Huizen van Bewaring	2	—	2
Voortvluchtig	8	—	8
Totaal	383	18	401

IX. — Tabel betreffende den vorm van het misdrijf bij de in het St Paulus-Huis te Heiloo opgenomen ter beschikking gestelden

Vorm van het misdrijf		van 1-8-'30 tot 1-12-'31	1932	1933	Totaal	%
Eigendomsdelicten	Diefstal	13	9	7	29	45
	Oplichting	6	5	—	11	
	Verduistering	—	1	1	2	
	Brandstichting	2	—	1	3	
Zeden- delicten	Openbare schennis der eerbaarheid	10	2	—	12	46
	Ontucht met minderjarige jongens	8	3	2	13	
	Ontucht met minderjarige meisjes	10	3	4	17	
	Poging tot verkrachting	2	—	—	2	
	Aanranding der eerbaarheid	1	1	—	2	
Geweldsmisdrijven		5	2	5	12	11,4 %
Schaking		1	—	—	1	
Bedelarij		1	—	—	1	
Totaal		59	26	20	105	

X. — Tabel betreffende den aard der psychische afwijkingen bij de in het St. Paulus-Huis te Heiloo opgenomenen

Aard der psychische afwijking	van 1-8-'30 tot 1-12-'31	1932	1933	Totaal
Imbecillitas	14	5	—	19
Debilitas mentis	5	5	3	13
Psychopathia sexualis	11	3	1	15
Hystero-psychopathie	7	3	2	12
Prikkelbaar-explosieve type	3	1	1	5
Pseudologia phantastica	3	1	—	4
Instabiele type	4	1	7	12
Manisch-depressieve type	1	2	1	4
Psychasthenie	3	—	—	3
Drankzucht	1	—	1	2
Schizophrenie	4	3	3	10
Hysterisch-paranoide psychose	—	—	1	1
Postencephalitisch Parkinsonisme	1	—	—	1
Praeseniele geestel. aftakeling	2	2	—	4
Totaal	59	26	20	105

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

7e Kamer — 8 Maart 1934.

Pres. : Mr. Van Nerom.
Raadsheeren : Mr. Billaut en Mr. Ernst de la Graefe.
O. M. : Mr. Van der Perre.

TOLWEZEN EN ACCIJNZEN. — AANHOUDINGSBEVEL. — RECHT VAN DEN ONDERZOEKSRECHTER.

In zake misdrijven tegen de wetten, betreffende tolwezen en accijnzen, mag, zooals in andere gevallen, de onderzoeksrechter oordeelen of het al dan niet gewenscht is een aanhoudingsbevel uit te vaardigen.

O. M. t/S. en V.

Aangezien het beroep van den heer Procureur des Konings van Antwerpen ontvankelijk is (Janssens de Bisthoven, Le Ministère Public et les poursuites en matière de douanes et accises, Uitg. 1924, bl. 17. Pand V° Douanes et Accises, N° 1517-Rep. Pratique de Droit Belge V° Douanes et accises N° 581).

Aangezien het bevel waartegen beroep ten onrechte in aanmerking heeft genomen dat S., in aanneembare termen heeft doen gelden dat zijne goede trouw verschalkt is geweest; Dat inderdaad de wetten die de beteugeling der bedriegelijke inrichtingen in zake van douanen en accijnzen, de eenvoudige stoffelijke schending hunner beschikkingen straffen en dat de goede trouw het misdrijf niet doet verdwijnen (Verbrekingshof 7 Mei 1917. Pas. 1918 1-15-Pand. belges ibidem 1282 tot 1285-Rep. Prat. Ibidem N° 428 tot 431).

Aangezien het bevel waarvan beroep ook ten onrechte aanneemt dat, voor wat V. aangaat, geen enkel bewijs tegen hem ingebracht was geweest;

Dat de heer onderzoeksrechter het aanvankelijk proces-verbaal van het beheer (op 14 Februari 1934 opgesteld) in handen had, met inzonderheid de beknopte aanduiding der inbreuk (Janssens de Bisthoven, ibidem bl. 16-Pand. belges, ibidem N° 1515-Rep. Prat., ibidem N° 579);

Dat dit proces-verbaal meldde dat de «Heer Procureur des Konings, binnen den tijd voorgeschreven door art. 3 van het K. B. van 2 Juli 1824, een afschrift zou ontvangen van het regelmatig en omstandig proces-verbaal de overtreding vaststellende;

Dat het omstandig proces-verbaal van het Beheer op 16 Februari 1934 opgesteld en op 17 Februari 1934 aan den heer Procureur des Konings overgemaakt is geweest;

Aangezien de voorloopige hechtenis in zake van Douanen en Accijnzen, zooals in zaken van wanbedrijven van het gemeen recht, niet noodzakelijk moet bevolen worden (Janssens de Bisthoven ibidem bl. 17 Pand. belges ibidem N° 1516-1517);

Dat het niet bewezen is dat, in de omstandigheden der zaak, de natuur en de gewichtigheid van het misdrijf door de betichten begaan hunne voorloopige hechtenis verrechtvaardigen (Répert. Prat. ibidem N° 589);

Om deze beweegredenen,

Het Hof Kamer van inbeschuldigingsstelling, ontvangt het beroep van den heer Procureur des Konings, maar verklaart dit beroep ongegrond in den huidige staat van het onderzoek;

bekrachtigt het bevel waarvan beroep in zijn beslissend gedeelte.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE GENT

2e KAMER. — 19 OCTOBER 1933.

Voorzitter : M. De Buck.
Rechters : MM. Reyckler en Van den Abeele.
Openbaar Ministerie : M. Van Houdt.
Pleiters : MM. Van Fletteren en Cloquet.

I. STRAFVORDERING. — ONDEELBAARHEID VAN MISDRIJVEN. — OMSCHRIJVING.

II. BEVOEGDHEID IN STRAFZAKEN. — WANBEDRIJF EN OVERTREDING DIE ONDEELBAAR ZIJN EN GEBRACHT WORDEN VOOR DEN POLITIERECHTER. — ONBEVOEGDHEID.

I. Er bestaat ondeelbaarheid van misdrijven :

1) Wanneer één enkel feit verscheidene misdrijven uitmaakt, zodat er ideale samenloop bestaat in den zin van artikel 65 S. W.;

2) Wanneer verscheidene feiten voorkomen als het uitwerksel van eenzelfde misdadig voor-nemen en er diensvolgens eenheid van misdrijf bestaat;

3) Wanneer zekere feiten door de wet worden aanzien als zijnde verzwarende omstandigheden voor andere en in dat geval bestaat er ook eenheid van misdrijf;

4) Wanneer één of verschillende misdrijven de materiele bestanddeelen uitmaken van een ander misdrijf, zoodanig dat men het bestaan van het een zonder het andere niet begrijpen kan.

Een overtreding en een wanbedrijf kunnen zoo innig verbonden zijn, dat zij maar een feit uitmaken en als ondeelbaar voorkomen.

II. Indien een overtreding, die ondeelbaar voorkomt met een wanbedrijf, voor den politierechter wordt gebracht, moet deze zich onbevoegd verklaren voor het geheel en krachtens artikel 160 van het Wetboek van Strafvordering de zaak verzenden naar den Procureur des Konings.

O. M. t/ Flore en Van der Haegen.

Gezien het vonnis uitgesproken op tegenspraak den vijf en twintigsten Maart negentien honderd drie en dertig door de Politierechtbank van het kanton Evergem, waarbij beide betichten zich burgerlijke partij stelden tegenover elkander, waarbij de rechtbank van enkele politie zich onbevoegd heeft verklaard en betichten verzonden heeft naar den Heer Procureur des Konings van het arrondissement Gent;

Gezien de akte van beroep van het Openbaar Ministerie...;

Overwegende dat het beroep regelmatig is in den vorm; de Rechtbank aanvaardt het beroep en opnieuw beslissende :

Overwegende dat de eerste rechter door zijn vonnis van vijf en twintig Maart negentien honderd drie en dertig, bij toepassing van art. 160 van het Wetboek van Rechtspleging in strafzaken zich onbevoegd heeft verklaard voor de volgende reden :

Dat het bleek uit de behandeling der zaak en de stukken van den bundel, dat Van der Haegen, ingevolge de botsing kwetsuren door gebrek aan voorzichtigheid zou ondergaan hebben en dat Van der Haegen vergoeding eischte wegens de schade uit dien hoofde door hem ondergaan.

Dat de politierechtbank, aan wier oordeel een wanbedrijf en eene samenhangende overtreding onderworpen wordt, onbevoegd is om over beide uitspraak te doen.

Overwegende dat de eerste rechter eene verwarring heeft gedaan, dat de overtreding en het wanbedrijf, waarvan spraak, eigenlijk niet samenhangend zijn in den zin van artikel 227 van het Wetboek van Strafvordering, waar wel ondeelbaar.

Maar overwegende dat indien er geen samenhang, er nochtans ondeelbaarheid van misdrijven bestaat.

Dat misdrijven immers ondeelbaar zijn.

1) Wanneer een enkel feit verscheidene misdrijven uitmaakt, 't is te zeggen als er ideale samenloop bestaat in den zin van art. 65 van het strafwetboek.

2) Wanneer verscheidene feiten voorkomen als het uitwerksel van een en zelfde misdadig voornemen en er diensvolgens eenheid van misdrijf bestaat.

3) Wanneer zekere feiten door de wet aanzien worden als zijnde verzwarende omstandigheden voor andere en in dat geval bestaat er ook eenheid van misdrijf (Garraud Tr. Th. et Pr. d'Instr. Crim. T II, nr 580, Pandectes Belges — Concours idéal d'infractions nr 158, p. 294, Rev. Ass. et Resp. 1933, nr 3, 1147, article doctrinal par Jean Salmon);

Overwegende dat er om dezelfde redenen ondeelbaarheid bestaat, indien een of verschillende misdrijven de materiele bestanddeelen uitmaken van een ander misdrijf zoodanig dat men het bestaan van het een zonder het ander niet begrijpen kan, en zoo kunnen een wanbedrijf en eene overtreding zoo innig gebonden zijn, dat zij maar een feit uitmaken (Beltjens C., Instr. Crim., art. 160, nr 6);

Overwegende dat de overtreding ten laste gelegd van Floré de oorzaak is geweest der verwondingen, ondergaan door Van der Haegen; dat die overtreding de onvoorzichtigheid uitmaakt van het wanbedrijf voorzien bij art. 418, 420 van het Strafwetboek en er dus bestanddeelen van is, dat die feiten hier zoo innig verbonden zijn, dat zij als ondeelbaar voorkomen en een geheel uitmaken;

Overwegende dat om deze reden den eerste rechter voor dewelke de overtreding alleen gebracht was zich onbevoegd moest verklaren voor het geheel (zie menigvuldige vonnissen en onder ander Pol. Soignies et Pol. Mons 23 juin 1931. Rev. Gen. Ass. et Resp. nr 1166/1933 et 1931 nr 860. S. P. Flobecq 4 juillet 1931, même revue 1932 nr 953. S. P. Audenaerde 16 December 1931, S. P. Nederbraekel, 22 December 1931, S. P. Seneffe, 11 octobre 1932, Rev. Gén. Ass. et Resp. 1933 nr 1167), dat hij zoo doende geen oordeel velt over het wanbedrijf, vermits hij hierover geene uitspraak doet, maar er enkel en uitsluitelijk rekening mede houdt en de beoordeeling van het misdrijf dat hem voorgelegd werd (Rév. Gén. Ass. et Resp. nr 3 1933, 1146/2, Etude doctrinale de M. J. Berten);

Om deze redenen :

De Rechtbank, recht doende op tegenspraak; Bekrachtigt het bestreden vonnis. Kosten ten laste van den Staat.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE HASSELT

30 April 1934.

Voorzitter : M. Goffinet.
Op. Min. : M. Van de Velde.

STRAFVORDERING. — VERZET. — GEVOLG VOOR DE GEDANE RECHTSPLEGING. — VERHOOR DER GETUIGEN DIE REEDS VROEGER WORDEN GEHOORD.

Het, door een bij verstek veroordeeld betichte aangeteekend, verzet doet de bij verstek gedane rechtpleging, tijdens dewelke getuigen werden gehoord, niet van rechtswege vervallen.

Het regelmatig aangeteekend verzet heeft enkel als gevolg dat het bij verstek verleende vonnis voorloopig als niet bestaande zal worden aanzien. Indien het verzet niet ontvankelijk verklaard wordt, of indien de verzet-doende nogmaals verstek maakt blijft de oorspronkelijke beslissing bestaan, zonder dat het noodig weze ze nogmaals uit te spreken. Indien het verzet ontvankelijk wordt verklaard en de verzet-doende partij verschijnt, blijft het eerste vonnis bestaan in dien zin dat de verzet-doende partij geen zwaardere veroordeeling kan oploopen.

De rechtbank is vrij de gehoorde getuigen al of niet terug te hooren.

Gezien het vonnis bij verstek door deze Rechtbank uitgesproken in dato 26 Maart 1934; Aangezien betichte bij geregistreerd exploit van deurwaarder Willems in dato 17 April 1934, regelmatig verzet aantekende tegen vermeld vonnis dat hem betekend werd sprekende met zijne echtgenooten den 7 April 1934;

Overwegende dat dit verzet ontvankelijk is en binst den tijd door de wet bepaald ingesteld;

Gezien de besluiten ter zitting van 23 April laatstleden namens betichte genomen, strekkende tot het hernemen al initio van het vooreen gedane onderzoek voor deze rechtbank;

Overwegende dat betichte ten onrechte meent te kunnen besluiten dat het regelmatig verzet door hem aangeteekend tegen het bij verstek verleende vonnis VAN RECHTSWEGE de bij verstek gedane rechtpleging binst dewelke de getuigen in zijne afwezigheid gehoord werden doet vervallen;

Overwegende dat art. 187 van het wetboek van strafrechtspleging gewijzigd door artikel 1 der wet van 9 Maart 1908 dewelke de rechtpleging na regelmatig aangeteekend verzet tegen een vonnis bij verstek regelen, enkel spreken van het bij verstek verleende vonnis en geenszins van de voorafgaandelijke rechtpleging;

Overwegende zelfs dat deze wetsbepalingen geenszins voorhouden dat het regelmatig aangeteekend verzet voor gevolg heeft het bij verstek gevelde vonnis te doen VERVALLEN, maar enkel dat dit vonnis voorloopig als niet bestaande zal aanzien worden; dat zoo vermelde wetsbepalingen in dien zin beslissen, hierdoor dient verstaan te worden, dat het bij verstek verleende vonnis door het regelmatig aangeteekend verzet enkel voorloopig zijne uitwerkende kracht verliest; inderdaad dat zoo bij voorbeeld het verzet niet ontvankelijk verklaard worde, of de verzet-doende nog eens niet verschijne, de uitgesproken veroordeeling niettemin bestaat zonder opnieuw moeten uitgesproken worden; dat nog, zelfs indien het verzet ontvankelijk verklaard worde en verzet-doende verschijne, het bij verstek gevelde vonnis blijft bestaan, opzichthens het Openbaar Ministerie in dien zin nochtans dat verzet-doende nooit eene zwaardere straf kan oploopen dan diegene ten zijnen laste uitgesproken door het bij verstek gevelde vonnis;

Overwegende a fortiori en gezien het stilzwijgen desaangaande der vermelde wetsbepalingen, het voorafgaand onderzoek en de voorafgaandelijke rechtpleging ter zitting gedaan nooit VAN RECHTSWEGE vervallen door een tegen bij verstek verleende vonnis regelmatig aangeteekend verzet; (Zie Beltjens C. I. C. art. 188, n° 47) (Verbreking 25 April 1932 — P. I bl. 134);

Overwegende dat in tegenovergestelden zin oordeelen onder meer voor gevolge zoude hebben van onrechtstreeks aan eenen betichte het middel te verschaffen de afdoende getuigenis eener mogelijke burgerlijke partij weg te cijferen; daar het dan, na regelmatig aangeteekend verzet aan de Rechtbank onmogelijk zoude zijn eene tijdens de bij verstek gedane rechtpleging gestelde burgerlijke partij opnieuw te onderhooren; deze nochtans gebonden blijvende bij het geding om 't even welke er ook de wisselvalligheden van wezen;

Overwegende dat het feit te beslissen of de getuigen opnieuw zullen onderhoord worden aan het wijs oordeel van den rechter overgelaten is (Zie Beltjens C. I. C. art. 188 n° 47);

Overwegende dat in onderhavig geval de feiten den betichte ten laste gelegd bewezen zijn gebleven zooals in de dagvaardiging omschreven; dat er nochtans ten zijnen voordeele verzachtende omstandigheden bestaan spruitende uit de afwezigheid van vroegere veroordeelingen tot boetsstraffen; dat om die reden de ten zijnen laste uitgesproken boetsstraf overdreven is, rekening houdende met de geringe gevolgen der aanrijding;

Aangezien de eisch der burgerlijke partij insgelijks gegrond en bewezen is gebleven;

Gehoord den Heer Van de Velde, Subst. Procureur des Konings in zijn eensluidend advies;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, statueerende wedersprakelijk, alle verdere besluiten verwerpende,

Verklaart het verzet ontvankelijk en deels gegrond.

Zegt dat er geen plaats grijpt het gedane onderzoek te hernemen;

Verklaart de betichting ten laste van betichte gelegd en zooals in de dagvaardiging omschreven bewezen;

Diensvolgens veroordeelt hem tot eene geldboete van 26 frank, gebracht op 182 fr. subsidiairlijk acht dagen gevang;

Verklaart de burgerlijke partij ontvankelijk en deels gegrond in haren eisch;

Veroordeelt betichte aan de burgerlijke partij, Kortleven Madeleine, ten titel van schadevergoeding te betalen de som van 990 frank, met de wettelijke intresten en de kosten.

KORTGEDING IN HANDELSZAKEN TE BRUGGE.

13 DECEMBER 1933.

Voorzitter : M. D'Hoedt.
Refendaris : M. Ed. Maertens.
Pleiters : MM. Verougstraete en Maylle.

KORTGEDING. — BEVOEGDHEID. — ONDER BEWARING STELLING. — HOOGDRINGENDHEID. — STRAFVORDERING. — INVLOED DER HANGENDE STRAFVORDERING OP BEVOEGDHEID IN KORTGEDING.

De bevoegdheid van den Voorzitter in kortgeding om koopwaren onder bewarende hand te stellen is gegrond op het recht, dat hem toegekend is, alle dringende en voorloopige maatregelen te treffen. De hangende strafrechtelijke vordering neemt de bevoegdheid van den Voorzitter niet weg om dringende maatregelen te treffen, welke de toestand vereischt. Hij mag nochtans acht nemen op de wending van het strafrechtelijk onderzoek in verband met de te treffen maatregelen.

S. P. t/ Cl.

Aangezien eischeres vraagt dat er ten voorloopigen titel een staat zou opgemaakt worden van de koopwaren en van de inpakkingen door haar bij verweerder in bewaring gegeven en dat deze nadien onder bewarende ambt zouden gesteld worden;

Aangezien het niet betwist wordt dat de bestaande voorraad op 1 December 1933 opgenomen werd door twee toezieners der eischende vennootschap.

Over de bewaringstelling :

Aangezien partijen het eens zijn, dat eischeres den verweerder aangesteld heeft als bewaarder van hare waren en makelaar voor haren handel;

Aangezien de macht van den rechter in kortgeding, om koopwaren onder bewarende hand te stellen, niet gegrond is op het artikel 1956 B. W. en bijgevolg niet beperkt is tot zaken waarvan de eigendom betwist is, doch op het recht van alle dringende maatregelen te nemen zonder den grond der zaak te raken;

Aangezien de hoogdringendheid dus moet bewezen zijn; dat dit beginsel zooveel te strenger moet in acht genomen worden, dat de gevraagde maatregel geweldig is in zijne gevolgen voor den handelstoestand van verweerder;

Aangezien eischeres zich steunt op het niet uitvoeren van verweerders verbintenissen, dat zelfs aanleiding gegeven heeft tot een aanklacht tegen verweerder bij den heer Procureur des Konings te Brugge; dat eischeres nog beweert dat zij eigenares is van al de geleverde koopwaar en inpakkingen, die zij ten allen tijde mag afhalen zonder opzeg noch vergoeding en door een anderen makelaar mag doen verkoopen;

Aangezien verweerder antwoordt dat eischeres wel eigenares is van de waren, doch dat hij, krachtens een overeenkomst, die in gang blijft tot einde Augustus 1934, het recht heeft zelf deze waren te verkoopen en daarop een makelaarsloon aan te rekenen; dat hij zoo schielijk niet mag beroofd worden van het voordeel van deze overeenkomst; dat hij voor een betrekkelijk geringe som ten achteren is bij zijne betalingen;

Aangezien de rechter in kortgeding niet bevoegd is om te onderzoeken, of verweerder dit recht bezit noch of hij deze waren en de handelszaken mag behouden krachtens deze overeenkomst; Dat dit geen zui-ver feitelijkheid is, doch een rechtelijke houding, die door den gewonen rechter moet gekeurd worden;

Aangezien het niet bewezen is dat verweerder oneerlijk is geweest, noch dat er een ernstig gevaar is de koopwaren in zijn bezit te laten;

Aangezien er andere maatregelen konden uitgedacht worden om de belangen van eischeres te waarborgen, zonder de beweerde rechten van verweerder te schaden, doch dat eischeres uitdrukkelijk wil dat de bestaande overeenkomst zou opgeschorst zijn en dat verweerder hare koopwaren niet meer verkoope;

Aangezien het in gang stellen der strafrechtelijke vordering den gewonen rechter verbiedt een oplossing te geven aan het bestaande geschil; dat, alhoewel de rechter in kortgeding deze oplossing nooit mag geven, en deze stelregel op zijne vorderingen niet toepasselijk is, er moet ingezien worden dat het strafrechtelijk onderzoek den gevraagden maatregel best kan bevelen, wanneer het wenschelijk voorkomt;

Dat de vordering dus niet hoogdringend is en buiten de bevoegdheid valt van den rechter in kortgeding;

Aangezien het opmaken van een staat dringend is; dat de reeds opgemaakte staat niet tegensprakelijk werd gedaan in verweerders bijzijn;

Om deze redenen de rechtbank zetelende in horigeding, beveelt dat er door het ambt van M. Henri Claeys, notaris te Oostcamp, een staat zal opgemaakt worden van alie koopwaren, inpakkingen en vaten door eischeres bij verweerder nedergelegd;

Verklaart dat ze onbevoegd is om een gerechtelijke onderbewaartelling te bevelen;

Verklaart dit bevelschrift uitvoerbaar op de minuut voor de registratie.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN.

5e KAMER. — 11 MEI 1934.
Voorzitter : M. Willaert.
Openbaar Ministerie : M. Sabbe.

UITSTEL VAN BETALING. — ART. 1244 B. W. — DADELIJKE UITWINNING. — TOEPASSELIJKEHEID.

Na een bevel voorafgaandelijk aan den verkoop bij dadelijke uitwinning is de rechtbank op verzet tegen dit bevel gerechtigd, bij toepassing van art. 1244 B. W., uitstel van betaling toe te kennen en het tijdelijk schorsen der vervolging te bevelen.

Mares t/ Nauwelaerts.

Aangezien aanleggers zich verzetten tegen het bevel voorafgaandelijk aan den verkoop bij dadelijke uitwinning hunner eigendommen, gelegen te Antwerpen, Van Halmalestraat, 1, en De Boschaertstraat, 126, betekkend bij exploit van deurwaarder Heuvelmans te Antwerpen den 31 Januari 1934, en vorderen dat verweerder gehouden zal zijn de uitvoering stop te zetten gedurende den termijn van twee jaren, om hun toe te laten zich van hunne schuld te kwijten;

Aangezien met inachtnaam van den toestand van den schuldenaar, het aan den Rechter is veroorloofd, overeenkomstig met artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek, uitstel met omzichtigheid te verleenen voor de betaling en de uitvoering te schorsen der vervolgingen, alles blijvende ondertusschen in denzelfden staat;

Aangezien dit wetsartikel algemeen is, zoo wel in zijnen tekst, als in zijnen geest, en, bijgevolg, geschikt is om toegepast te worden in het geval waar gerechtelijke vervolgingen, krachtens notarieele akten, zijn aangelegd;

Aangezien nochtans er tegen deze beweegredenen wordt ingebracht, dat dergelijke akten hunne uitvoerbare kracht ontleenen aan de eenige beschikking der wet en dat de Rechter niet bij machte is de uitwerksels ervan te schorsen; maar dat deze grond de overhand niet kan behouden ten gevolge van de verklaring afgelegd door den volksredenaar Jauvert, in de vergadering van 13 Pluviose, jaar 13, en door dewelke deze laatste heeft betoogd dat bovengemeld artikel 1244 beoogde de onheilen, die de gedwongen onteigening met zich brengt, van den schuldenaar af te wenden; dat deze verklaring, die door niemand van de vergadering tegengesproken is geweest, beslissend is en alle zwarigheid uit den weg ruimt;

Aangezien het vermogen om uitsstel te verleenen slechts ophoudt dan wanneer de overeenkomst uitdrukkelijk bedingt dat de schuldenaar van dezelve niet zal mogen genieten; dat dit begrip gesteund is op het beginsel, dat de overeenkomsten als wet der partijen moeten voorgehouden en beschermd worden, en op de besprekingen van den Staatsraad, waaruit duidelijk blijkt dat de opstellers van het Burgerlijk Wetboek de toepassing van artikel 1244 niet hebben willen uitbreiden tot het geval waar er een strijdig beding door de partijen voorzien is geworden; dat zulks zich ter zake niet voordoet;

Aangezien in strijd met de beweringen van verweerder, de rechtsregel vastgesteld door artikel 135 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, niet van aard is de bepaling van artikel 1244 krachteloos of enkel nadeelig te maken, daar gezegd artikel 135 niet alleen betrekking heeft op de vonnissen, maar talrijke uitzonderingen, door de wet voorzien, in kracht heeft behouden, namelijk deze gevestigd door artikelen 1319 van het Burgerlijk Wetboek en 478 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging;

Aangezien verweerder zich nadien beroept op artikel 1900 van het Burgerlijk Wetboek en er van afleidt, dat de Rechter slechts uitsstel mag verleenen wanneer er geen termijn van terugbetaling is voorzien, maar dat dit middel van verweer niet beter gegrond is, daar het ingeroepen artikel voor doel treft het tijdstip van de eischbaarheid der schuld te bepalen, terwijl de uitsstel van betaling alleenlijk mag gevraagd en toegestaan worden wanneer deze eischbaarheid gekend en zeker is;

Aangezien verweerder eene ongegronde vrees koestert wanneer hij meent dat er acht zou geslagen worden op eene nieuwe wetgeving die slechts in voorbereiding is aangaande het moratorium voor hypotheekschuld; dat,

inderdaad, eene wet maar van toepassing is wanneer zij uitgewerkt en afgekondigd is geweest in het Staatsblad;

Aangezien, in werkelijkheid, een onderscheid hoeft gemaakt te worden tusschen het geval waar de titel, die tot grondslag dient eener inbeslagneming, een vonnis daartelt en dit waar deze titel eene notarieele akte uitmaakt;

Aangezien, inderdaad, de schuldenaar, krachtens artikel 122 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, dat het eerste geval beoogt, slechts van tijdsbepaling mag genieten door gezegd vonnis en niet meer onvankelijk is dergelijke vraag later te vorderen, namelijk tijdens de vraag in geldigheid der inbeslagneming; dat de wetgever dezen maatregel heeft genomen om het getal der gerechtelijke beslissingen te verminderen, doch niet om eene beperking te brengen aangaande de uitvoerbare akten, aan dewelke gezegd artikel vreemd is gebleven;

Aangezien, integendeel, artikel 1244 van het Burgerlijk Wetboek, dat in het bijzonder betrek heeft op het tweede geval, de vervolgingen bedoelt die in het werk zijn gesteld krachtens eene notarieele akte, waarvan de schuld-eischer voorzien is; dat deze zienswijze spruit uit de bewoordingen zelve van gezegd artikel, dat aan de Rechtbank toelaat de uitvoering der vervolgingen te schorsen, alles blijvende ondertusschen in denzelfden staat, hetgeen noodzakelijk het vroeger bestaan onderstelt van eene uitvoerbare akte;

Aangezien de hierboven uiteengezette beschouwingen aantoonen, dat de vraag van aanleggers onvankelijk is en dat de bestand-deelen der zaak bewijzen, dat aanleggers zich in eenen ellendigen toestand bevinden; dat de vraag dus gegrond is, maar dat nochtans den gevorderden termijn van twee jaren de palen door de wet voorgeschreven, overtreft;

Om deze redenen :

De Rechtbank, gehoord den heer Sabbe, substituut-procureur des Konings, in zijn advies gegeven ter openbare zitting van derden Mei laatstleden, verwerpende als ongegrond alle verdere en tegenstrijdige besluiten, namelijk de verweermiddelen door verweerder opgeworpen, geeft akte : 1) aan aanleggers dat zij het geding schatten in ieder hoorden der vraag op meer dan 50.000 frank, om te voldoen aan de wet op den aanleg en de bevoegdheid; 2) dat zij zich het recht voorbehouden aan den verweerder schadevergoeding te vragen als naar recht voor het geval verweerder de uitvoering zoude vervolgen; verklaart zich bevoegd; verklaart de vraag onvankelijk en gegrond; zegt voor recht dat er niet zal worden overgegaan tot den verkoop;

Beveelt dat verweerder gehouden zal zijn de uitvoering stop te zetten gedurende den termijn van achttien maanden, te beginnen vanaf vijftienden Mei aanstaande, om gedurende deze tijdsbepaling aan aanleggers toe te laten zich van hunne schuld te bevrijden;

Verwijst verweerder tot al de kosten des geding;

Verklaart het tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorbaat, spijs alle verhaal en zonder borg.

HANDELSRECHTBANK TE BRUGGE

1 FEBRUARI 1934

Voorzitter : M. Blondeel A.
Rechters : MM. Legein en Blondeel C.
Referendaris : M. Ed. Maertens.
Pleiters : MM. R. Claeys en Ancot.

De bezittitel kan niet ingeroepen worden door hem die geen eigenaar is van het roerend voorwerp.

De verhuurder die de vrijwillige terhandstelling van een voorwerp bekomt, en de wettelijke vormen van de inbeslagneming niet gebruikt, verkrijgt aldus een pandgeving volgens art. 2073 B. W. en wijzigt het bijzonder voorrecht dat hij als verhuurder bezat.

In geval van faillissement, is deze pandgeving van rechtswege nietig, wanneer het pand tot zekerheid van den vroeger verschuldigde huurprijs gegeven werd gedurende de staking van betalingen.

Aangezien eischer vraagt dat de verweerders zouden veroordeeld worden om hem het kapsel toestel Minerve terug te geven na gerechtelijke bemachting van verweester;

Aangezien deze bemachting ambtshalve dient gegeven te worden;

Aangezien verweerders opwerpen dat zij het toestel bezitten en dit bezit een voldoende eigendomstitel is;

Aangezien zij onmiddellijk daarna bewijzen dat zij niet bezitten als eigenaars en bijgevolg het bezit als titel niet kunnen inroepen. Dat zij immers beweren :

1) dat dit toestel in de uitbating van gefailleerde te Wenduine stond en gebruikt werd gedurende het badseizoen 1933;

2) dat gefailleerden deze uitbating op 28 Augustus 1933 verlaten hebben, het dingelijk toestel naar hunne uitbating te Brugge medenemende;

3) dat gefailleerde het toestel einde Augustus op verweerders vraag, vrijwillig terugge-

geven heeft. Dat zij daarenboven in bijvoegelijke orde voorstellen het toestel terug te geven op voorwaarde dat hun voorrecht zou erkend worden;

Aangezien verweerders dezen haarkapperswinkel te Wenduine aan gefailleerde verhuurd hebben;

Aangezien zij na de verplaatsing van het toestel, in plaats van de wettelijke vormen van de inbeslagneming te gebruiken, verkopen hebben de vrijwillige ter handstelling van het toestel te bekomen;

Dat zij aldus een pandgeving verkregen hebben volgens het artikel 2073 B. W. zooals zij het zelf in hunne besluiten terecht afleiden;

Aangezien deze pandgeving van rechtswege nietig is omdat het pand gegeven werd tot zekerheid van een vroegere schuld, de verschenen huurprijs;

Aangezien het voorrecht van den verhuurder op de meubels die het verhuurde huis stoffeeren, slechts op den verkoopprijs van deze meubels mag uitgeoefend worden;

Dat ingeval zij verplaatst worden, de verhuurder geen ander recht heeft dan ze onder de hand van het gerecht te plaatsen door een regelmatige inbeslagneming;

Aangezien zulks niet gedaan werd, dat verweerders hun bijzonder voorrecht veranderd hebben in een gewoon pandvoorrecht; dat zij het toestel bijgevolg moeten teruggeven;

Over de tegenvordering;

Aangezien de vraag tot erkenning van het bestaan van het verhuurdersvoorrecht een echte tegenvordering is;

Aangezien de rechtbank niet bevoegd is om erover te wijzen;

Om deze redenen,

De rechtbank van ambtshalve bemachtigt verweerders om in rechten te staan;

Veroordeelt beide verweerders tot teruggave van het haarkapperstoestel Minerve aan den curator;

Veroordeelt hen tevens tot de gedingskosten;

Over de tegenvordering; verklaart dat zij onbevoegd is om erover te wijzen;

Verzendt diensaangaande partijen naar den bevoegden rechter;

Vonniss uitvoerbaar bij voorraad en zonder borg, niettegenstaande verhaal.

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN.

4e KAMER. — 28 APRIL 1934.

Pleiters : MM. Collard loco Vrancken t/
Fr. Mattheessens.

BEVRACHTING. — VERBORGEN GEBREKEN VAN HET SCHIP. — SCHADE. — ALGEMEENE VOORWAARDEN VAN 29 APRIL 1927, HOUDENDE VRIJSTELLING VAN AANSPRAKELIJKHEID VAN DEN SCHIPPER. — BEGRENZING HUNNER DRAAGWIJDTE.

De bepaling van de algemeene voorwaarden, aangenomen door den Hooger Raad voor de Binnenvaart op 29 April 1927, volgens dewelke de bevrachter, die een schip, bevracht om te liggen, in slechten staat van onderhoud aanvaard heeft, zich hierop niet mag beroepen om den schipper aansprakelijk te stellen voor de avarij, die zou kunnen voortspuiten uit dezen slechten staat van onderhoud, slaat — bij gebrek aan bijzondere bepalingen desaangaande — niet op de gevolgen van de aan hem onbekende, doch aan den schipper bekende verborgen gebreken van het schip, dat oogenschijnlijk in goeden staat verkeerde.

Herssens en Co t/ Timmermans.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 22 December 1932, strekkend tot betaling van 100.000,— frank schadevergoeding, behoudens te verminderen of te vermeerderen uit hoofde van avarij aan eene lading gerst en onkosten, geding in elk zijner deelen door verweerder op meer dan 5.000,— frank geschat;

Gezien het verslag van den zee-expert Van Rysseberghe (geboekt te Antwerpen B. en O.A. den 16en Februari 1934, deel 129, blad 46, aan het recht van 15,— frank door den ontvanger);

Aangezien uit het verslag blijkt, dat het houten walenschip « Solvay 151 » van verweerder door aanlegster bevracht geweest was om ongeveer 230 ton gerst over te nemen uit het s.s. « Heste », gemeerd in het Kempische Dok te Antwerpen;

dat op 5 October 1932 met het overslagen begonnen werd bij middel van een graanzuiger;

dat rond den middag, toen voormeld schip reeds 190 ton aan boord had, bestatigd werd dat het schip lek was en dat zinken slechts bij middel van de pompen van twee stadssleepboten kon voorkomen worden;

Aangezien volgens den zee-expert het ongeval te wijten is aan de ondichtheid van het schip tengevolge van het opdrogen van zijne betimmeringen gedurende de tijd dat hetzelfde ledig had gelegen, blootgesteld aan de hitte van den zomer, en van de snelheid der inzin-

king van het schip in het water veroorzaakt door het aanwenden van een graanzuiger, waardoor het hout niet genoeg tijd gehad heeft om te zwellen en aldus de boorden terug op elkander waterdicht te doen aansluiten;

Aangezien partijen het eens zijn, dat de bevrachting afgesloten werd aan de algemeene voorwaarden, aangenomen door den Hooger Raad voor de Binnenvaart op 29 April 1927, welke onder meer bepalen, dat de bevrachter, die een schip, bevracht om te liggen, in slechten staat van onderhoud aanvaard heeft, zich daarop niet mag beroepen om den schipper aansprakelijk te stellen voor de avarij, die er zou uit voortspuiten;

Aangezien luidens artikel 1156 van het Burgerlijk Wetboek de overeenkomsten moeten uitgelegd worden volgens het gemeen inzicht der partijen;

dat bij gebrek aan bijzondere bepaling het niet aan te nemen is, dat de bevrachter er in zou toegestemd hebben de gevolgen van aan hem onbekende en aan den schipper bekende verborgen gebreken ten zijnen laste te nemen;

Aangezien volgens de zee-expert het schip van verweerder oogenschijnlijk in goeden staat van onderhoud verkeerde;

Aangezien verweerder zich moest bewust zijn over het uitwissel der droogte op zijn schip, en de mogelijke gevolgen van eene snelle lading bij middel van een graanzuiger, wijze van overslag welke ter haven van Antwerpen normaal is;

Aangezien met het oog op het oordeel van den expert over den schijnbaren goeden toestand van het schip dezès ondichtheid moet beschouwd worden als een verborgen gebrek, hetwelk verweerder belet hooger bedoelde bepaling van de voorwaarden van 1927 in te roepen;

Aangezien verweerder dus voor de schade door aanlegster geleden aansprakelijk is;

Aangezien volgens het verslag de schade aan de lading en extra kosten 93.795,58 frank bedragen, waarbij nog moeten gevoegd worden de kosten van overslag, 3.560,— frank, en van toezicht 262,50 frank;

Aangezien niet bewezen is dat het bedrag der overige schadeposten in het verslag vermeld, door aanlegster betaald werden;

Om deze redenen :

akte verleend aan verweerder van zijne schatting van het geding en alle meer uitgebreide of tegenstrijdige besluiten afwijzend, verwijst de Rechtbank hem aan aanlegster te betalen de som van zeven en negentig duizend zes honderd achttien frank acht centiemen (97.618,08 frank), uit hoofde van schadevergoeding met de gerechtelijke interesten van af 15 October 1932 en de kosten, inbegrepen deze van kortgeding en het eereloon van den zee-expert en verklaart het vonnis uitvoerbaar, met uitzondering van de kosten, niettegenstaande beroep, mits zekerheidsstelling.

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN

KORTGEDING. — 2 MEI 1934.

Voorzitter : M. Van Kerckhoven
Referendaris : M. Baetens
Pleiter : Mter A. Franck.

BEVOEGDHEID. — OPVORDERING VAN AANGESLAGEN VOORWERPEN DOOR DERDEN. — KORTGEDING. — ONBEVOEGDHEID.

De voorzitter der Handelsrechtbank, zetelende in kortgeding, is niet bevoegd om te oordeelen over een vraag in opvordering van bij bewarend beslag aangeslagen voorwerpen, ingeleid door derden. Deze vragen moeten gebracht worden voor de rechtbank, zooals voorgeschreven in artikel 608 van het Wetboek van burgerlijke rechtspleging.

Gezien de dagvaarding in dato van 23 April 1934 geboekt;

Aangezien de eisch strekt om ons te hooren bevelen dat de bewarende inbeslagname in dato van 19 Maart 1934 zal geheven worden;

Aangezien de eisch gegrond is op de bewering van aanlegger dat de aangeslagen goederen ten laste der firma « Danish Products Importing Company » aan aanlegger toebehooren;

Aangezien de Rechter in Kortgeding niet kan oordeelen in geval van bewarend beslag, over de opvorderingen die derden doen gelden op de aangeslagen goederen;

Deze opvorderingen moeten voor de rechtbank gebracht worden zooals voorgeschreven in artikel 608 van het B. W. P. (aldus Alfred Moreau Juridiction des Référés, N° 256);

Aangezien bovendien het gevorderde bevel zich zou uitspreken over de vraag te weten aan wie de aangeslagen koopwaren behooren, hetgeen buiten de bevoegdheid valt van den Rechter in Kortgeding, vermits deze niet mag beslissen over den grond der zaak;

Om deze redenen :

Wij, Ondervoorzitter, dienst doende als Voorzitter der Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, zetelende in Kortgeding, verklaren ons onbevoegd; laten de kosten ten laste van aanlegger.

HANDELSRECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer. — 20 April 1934.
Voorzitter: M. Van Antwerpen.
Rechts: M.M. De Kepper en Van de Velde.
Referendaris: M. Van Houtte.
Pleiters: Mers Vrancken en Scruiel.

RECHT VAN TERUGHOUDING. — GARAGIST. — HERSTELLINGEN EN GARAGEGELDEN.

De rechtsleer is het eens om te bestatigen dat de gevallen waarin de wet het recht van terughouding voorziet niet limitatief mogen worden beschouwd. Het is algemeen aangenomen dat de garagist een recht van terughouding geniet op het hem toevertrouwde rijtuig voor de hem verschuldigde bedragen voor garage, levering, enz. Dit recht kan worden ingeroepen tegenover derden, zooals schuldeischers van den eigenaar of aankoper van het voorwerp.

Van Weert t/ Van Dyck.

Gezien de geboekte dagvaarding op 5 September 1933 betekend;

Aangezien den eisch strekt tot teruggave van auto toebehoorende aan aanlegger en weerhouden door verweerder en tot betaling van 22.000 fr., te vermeerderen of te verminderen, ten titel van schadevergoeding;

Aangezien het eerste gedeelte van den eisch wegvat daar verweerder niet meer in het bezit is van litigieuze auto;

Aangezien de eisch in schadevergoeding gesteund werd op het feit dat verweerder de auto weerhouden heeft zonder recht noch titel;

Aangezien verweerder zijn recht op weerhouden steunt op het feit dat de vroegere eigenaar van gezegde auto hem een zeker bedrag verschuldigd bleef voor garage, levering, enz.

Aangezien de wet het recht op weerhouden voorziet in zekere gevallen, de rechtsleer het eens zijnde om te bestatigen dat gezegde gevallen niet limitatief werden voorzien, en het algemeen aangenomen wordt dat de garagist van zulk recht geniet op het rijtuig dat hem wordt toevertrouwd;

Aangezien het insgelijks vaststaat dat, indien dit recht niet aan het voorwerp gehecht is in den strengen zin van het woord, het echter tegenover derden zooals schuldeischers van eigenaar of aankoper van het voorwerp kan ingeroepen worden;

Aangezien er niet betwist wordt dat de litigieuze auto eigendom is geweest van schuldenaar van verweerder en in het bezit werd gelaten van verweerder;

Aangezien deze laatste dus met recht gezegde auto heeft weerhouden en alzoo den eisch van aanlegger ongegrond is;

Aangezien het overigens blijkt uit de bestanddeelen der zaak dat aanlegger de auto wenschte terug te bezorgen aan zijn verkoper daar hij niet in de mogelijkheid was de afkortingen te betalen en zulks van af 14 April 1934, vooraleer dus de moeilijkheden met verweerder ontstonden en deze dus van zijn recht op weerhouden kon gebruik maken;

Aangezien in deze omstandigheden in alle geval de schade nu door aanlegger gelibelleerd ofwel niet te wijten is aan het weerhouden door verweerder ofwel nooit in werkelijkheid ontstaan is;

Aangezien den tegeneisch van verweerder ongegrond is voor wat betaling van garage betreft vermits aan aanlegger een kwijtschrift voor saldo van rekening werd afgeleverd en overigens de weerhouding van auto en zijn verblijf bij verweerder geschiedde ten laste van een derden persoon geen partij in het huidige geding;

Aangezien verder geene elementen worden voorgebracht tot staving der bewering van verweerder dat het geding ingeleid door aanlegger roekeloos en tergend zijn zou.

Om deze redenen:

De Rechtbank verklaart zoowel den eisch ingeleid door aanlegger als deze van verweerder ongegrond;

Wijst beiden af en veroordeelt hen tot hunne kosten.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

9e KAMER. — 26 OCTOBER 1933.

Voorzitter: M. Heimbürger.
Rechts: M.M. Elsen en Van den Hove.
Openbaar Ministerie: M. Schuermans.

HANDELSFONDS. — PANDGEVING. — WET VAN 25 OCTOBER 1919. — GEEN MISBRUIK VAN VERTROUWEN.

De schuldenaar welke zijn handelsfonds in pand heeft gegeven in gevolge de bepalingen der wet van 25 October 1919 kan zich ten opzichte van den schuldeischer-pandhouder niet plichtig maken aan misbruik van vertrouwen, daar hij eigenaar blijft van zijn handelsfonds.

De bepalingen der wet van 25 October 1919 zijn van openbare orde, zoodat het den schuldeischer niet toegelaten is, in de pand-overeenkomst be-

schikkingen in te lassen welke afwijken van de wettelijke bepaling, nopens deze pandgeving.

C. A. en O. M. t/ P.

Aangezien het blijkt uit een onderhandsche acte in dato 13 October 1931, (geboekt te Brussel 15 October 1931 vol. 740 F. 59 C. 6 ontvangen 251 fr.) dat betichte aan de burgerlijke partij haar handelsfonds overeenkomstig de wet van 25 October 1919 in pand gegeven heeft, in waarborg van eene geldleening.

Aangezien door hare rechtstreekse dading de burgerlijke partij, als pandhoudster het openbaar ministerie aanzoekt de strafwet toe te passen, wegens misbruik van vertrouwen ten haren nadeele gepleegd door de pandgeefster;

Aangezien de schuldenaar die voorwerpen in pand gegeven heeft, zelf eigenaar van deze voorwerpen blijft en bij gevolg geen misbruik van vertrouwen kan plegen, daar er geen overhandiging met onbestendig bezit kan plaats hebben (zie Nypels en Servais art. 491 n° 26)

Aangezien de burgerlijke partij in zijne besluitselen opwerpt dat deze stelling kan worden bijgetreden in zake gewone pandgeving, maar dat in onderhavig geval, de schuldenaar afstand gedaan heeft van de bijzonderste eigenschap van het eigendomsrecht, namelijk de vrije beschikking van het voorwerp en door zijne daad van verspilling zijn bezittitel bedrieglijk veranderd heeft.

Aangezien de burgerlijke partij te dien einde naar het artikel 10 van de overeenkomst verwijst waaruit het blijkt dat de betichte de goederen die zij in pand gegeven heeft uitsluitend voor hare rekening in bezit houdt, dat zij er als bewaarster en depothoudster wordt aangesteld met zekere bijzondere verplichtingen

Aangezien het de burgerlijke partij niet toegelaten is door het inlassen van bijkomende bedingen, van veranderingen te brengen in de wederzijdsche rechten van de partijen, die van openbare orde zijn in de wet van 25 October 1919 betreffende het in pand geven van de handelsfondsen

Aangezien deze wet de noodzakelijkheid van het overhandigen van bezit afgeschaft heeft en de gewone middelen van bekendmaking van de verpanding vervangen heeft door de inschrijving op een bijzonder daartoe bestemd register berustende ten hypotheek-kantore

Aangezien de wetgever om aan de kleine handelaars toe te laten hun handelsfonds uit te baten een echt hypothecair sielsel heeft ingericht voor roerende goederen, zooals het bestaat voor onroerende goederen

Aangezien er in deze wet geen sprake kan zijn van verandering van bezittitel voor wat de pandgever betreft, daar deze het recht van eigendom blijft behouden met al de eigenschappen daaraan verbonden

Aangezien bijgevolg de zoogezegde vreemding van het handelsfonds door betichte geen misbruik van vertrouwen daartelt, maar ten hoogste eene daad waarvoor desgevallend de burgerlijke partij schadevergoeding zou kunnen vragen.

Om deze redenen

de rechtbank spreekt betichte vrij en stelt hem buiten zaak zonder kosten.....

NOTA. — Dit vonnis werd bekrachtigd door een arrest van het Hof van Beroep, doch hervormd door het Hof van Cassatie. Zie arrest 9 April 1934. (Journal de Tribunaux, 1934, W. 3369, kol. 256.)

Bestuurlijke rechtspraak

KONINKLIJK BESLUIT VAN 13 DECEMBER 1932.

COMMISSIE VAN ONDERSTAND. — EERELEENINGEN. — ONWETTIGHEID.

Is onwettig de beslissing eener Commissie van Onderstand, waarbij beslist wordt eereleeningen toe te staan aan werklieden, die voor eigen rekening werken.

In zake: Commissie van Openbaren Onderstand te Ganshoren.

Gezien het besluit dd. 13 Juli 1932, waarbij de Commissie van Openbaren Onderstand van Ganshoren het bedrag en de voorwaarden vaststelt van de hulpverlening aan de niet-verzekerde en in wachttijd verkeerende werkloden en eereleeningen toekent aan voor eigen rekening arbeidende werklieden, die werkloden zijn;

Gezien het besluit van den gemeenteraad van Ganshoren dd. 7 September 1932, waarbij dit besluit wordt goedgekeurd;

Gezien het besluit dd. 5 October 1932 van den heer Gouverneur der provincie Brabant, waarbij de uitvoering van deze beslissingen wordt geschorst, alsmede het besluit dd. 13 October 1932 van de Bestendige Deputatie der provincie Brabant, waarbij die schorsing wordt gehandhaafd;

Aangezien de gronden der schorsing aan de Commissie van Openbaren Onderstand en aan den gemeenteraad van Ganshoren werden medegedeeld;

Aangezien naar luid van de artikelen 1 en 66, eerste lid, der wet van 10 Maart 1925 op

den openbaren onderstand, de Commissie van Openbaren Onderstand tot opdracht hebben de behoeftigen te ondersteunen en volgens artikel 68 van dezelfde wet slechts aan behoeftigen onderstand mag verleend worden, met name aan personen die onbekwaam zijn om in hun onderhoud te voorzien;

Aangezien waar zij bij haar voormeld besluit van 13 Juli 1932 beslist heeft een vaste vergoeding te verlenen, waarvan het bedrag op voorhand is vastgesteld en waarbij niet uitsluitend rekening wordt gehouden met den graad van behoeftigheid der ondersteunden, de Commissie van Openbaren Onderstand van Ganshoren de voorschriften van hierboven vermelde artikelen heeft overtreden en haar besluit bijgevolg onwettelijk is;

Overwegende ten andere, dat het toekennen van eereleeningen aan voor eigen rekening arbeidende werklieden, die werkloden zijn, niet kan aanzien worden als onderstand aan noodlijdenden;

Aangezien, waar zij bij haar besluit van denzelfden datum beslist heeft dergelijke eereleeningen toe te kennen, de Commissie van Openbaren Onderstand buiten haar bevoegdheid is gegaan en het aldus opgevat besluit eveneens onwettelijk is;

Gelet op de voormelde wetsbepalingen en op art. 86 en 87 der gemeentewet;

Op voorstel van Onzen Minister van Justitie, Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Eenig artikel. — De hoogerbedoelde besluiten dd. 13 Juli 1932 van de Commissie van Openbaren Onderstand van Ganshoren en dd. 7 September 1932 van den gemeenteraad aldaar, zijn nietig verklaard.

Van deze nietigverklaring moet in het register voor raadsbesluiten op den kant van het nietigverklaard besluit melding worden gemaakt.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Gegeven te Brussel, den 13 December 1932.

NOTA. — De Commissie van Onderstand heeft voor zending de behoeftigen te ondersteunen. Wanneer zij optreedt als krediet-instelling, zooals dit hier het geval was, dan gaat zij hare bevoegdheid te buiten.

I. V.

Necrologie

Mr. HUBERT MICHIELSEN.

Bij het ter perse gaan vernemen wij het onverwacht overlijden van Mr. Hubert Michiels, gewezen voorzitter van de Vlaamsche Conferentie der Antwerpsche Balie.

Dit pijnlijke nieuws heeft de ontelbare vrienden van den betreurden overledene diep getroffen. Mr. Michiels was een figuur, die een aanzienlijke rol gespeeld heeft in het rechtsleven te Antwerpen.

Plaatsgebrek verhindert ons in het nummer van heden uit te wijden over de groote verdiensten van Mr. Hubert Michiels. Wij komen hierop terug in ons volgend nummer.

Het Rechtskundig Weekblad biedt aan de achtbare familie van den overledene de uitdrukking aan van zijn diepgevoeld rouwbeklag.

Ingezonden Bijdragen

VERLATING VAN FAMILIE

Reeds meermalen werd, in geval van aanhoudende kwaadwillige verlating van familie, de vraag gesteld op welk tijdstip men een nieuwe wettelijke periode van onthouding moest doen beginnen, en meer bepaaldelijk, of men den aanvang dezer periode stellen mocht, of-

wel bij de klacht of de uitspraak van het vonnis, of eventueel de betekening er van, ofwel nadat het bedoelde vonnis van veroordeeling kracht van gewijsde verworven had.

Een nauwkeurige omschrijving van het verhandelde misdrijf en de ontleding van de bestaande Rechtspraak en Rechtsleer, lijken ons aan dit vraagstuk een oplossing voor te behouden, die zoowel juridisch juist als practisch rechtmatig voorkomt.

Zooals het reeds werd aangetoond (J. Constant-L'Abandon de famille, blz. 44), is de verlating van familie een voortdurend misdrijf.

De strafbare gedraging wordt aan het licht gebracht door de klacht, vastgesteld door het vonnis en als dusdanig zonder verhaal bevestigd door de kracht van gewijsde. Welke nu van deze twee fasen het vertrekpunt zijn moet van een nieuw voortdurend misdrijf, kan uitgemaakt uit de bewoordingen van een arrest van het Hof van Cassatie van Frankrijk, weergegeven in J. Constant (ib., blz. 24).

Het Hof had te kennen over het volgende geval: Op 19 October 1923 had de voorzitter der Rechtbank van Langres een persoon veroordeeld om maandelijks 60 frs. onderhoudsgeld te betalen. Er kwam echter geen betaling. Op 12 Februari 1925 werd de betrokkene door de Boetstraffelijke Rechtbank veroordeeld tot 4 dagen gevangenisstraf voorwaardelijk. Nu volgde een afkorting van 100 frs. op 30 April en van 85 fr. op 10 Juli 1925, aldus iets meer dan de helft der som, verschuldigd van de twee trimesters, verlopen sinds en vervallen de op 19 Februari en 19 Mei 1925.

Een nieuwe veroordeeling, bevestigd door een arrest van het Hof van Beroep van Dyon. De bevestiging van het arrest door het Hof van Cassatie rustte op volgende motiveering: Attendu que la Cour, pour prononcer une condamnation, constate que postérieurement au 12 février et jusqu'au 21 juillet 1925, il s'est écoulé deux trimestres de pension pour chacun desquels M. était débiteur de 180 frs.; que si ce dernier a versé 100 frs. le 30 avril et 85 frs. le 10 juillet, il a omis volontairement d'acquitter d'une façon intégrale comme la loi l'y obligeait, les termes de la pension échus depuis le 19 février, c'est-à-dire pendant plus de trois mois; qu'en statuant ainsi, l'arrêt attaqué a fait une exacte application de la loi...

Zooals men ziet past het eerste vonnis slechts eene straf toe voor een onthouding van meer dan een jaar, de aard van het voortdurend misdrijf belet dat de onthouding zou verdeeld worden in zooveel misdrijven als er aantal verlopen trimesters zijn.

Het tijdperk der strafbare gedraging wordt afgesloten door het vonnis, de kracht van gewijsde nu, bevestigt slechts het vonnis en hierdoor dus al wat het vonnis voorafging.

Ondertusschen kan men echter een nieuwe strafbare onthouding inzetten, er begint alsdan een nieuw voortdurend misdrijf, waarover het voorafgaande vonnis niet draagt, en dat dus ook niet in verband staat met de kracht van gewijsde, begonnen met den termijn onmiddellijk na het vonnis vervallen.

In de stelling, dat de nieuwe strafbare onthouding slechts beginnen zou wanneer het vonnis kracht van gewijsde bekomen heeft, doet zich een leemte voor; de periode tusschen de uitspraak van het vonnis en de verwerving van kracht van gewijsde zou alsdan bijna onvermijdelijk straffeloos blijven, daar men te rechte zou kunnen beweren, dat het eerste misdrijf slechts definitief vastgesteld was op den laatsten datum, zoodat een nieuw voortdurend misdrijf alleen na dezen datum ingezet kan worden, dan wanneer in werkelijkheid, zooals hooger gezegd, de kracht van gewijsde slechts betrekking heeft op wat het vonnis voorafging.

De datum van intreding in een nieuwe strafbare onthouding schijnt dus wel te moeten samenvallen met de uitspraak van het vonnis.

R. v. L.

De Vliet, Nationalestr., 46, Antw. (C. Van Gerwen).

VLAAMSCH RECHTSKUNDIGE BIBLIOTHEEK
UITGEGEVEN door het RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

Het is de plicht van alle Vlaamsche juristen zich deze uitgaven aan te schaffen.

REEDS VERSCHENEN:

Mr. R. VICTOR:	Het Belang van de Nederlandsche Wetenschap voor de Algemeene Rechtstheorie
Mr. R. VANDEPUTTE:	Het begrip van het Politiek Misdrijf in het Belgisch Recht.
Mr. F. WITTEMANS:	Wederzijdsche rechten en plichten der echtelieden.
Mr. R. VAN LENNEP:	De Werklozenverzekering in België: inleidende beschouwingen.
VICTOR LEEMANS:	Carl Schmitt-Bijdrage tot de sociologie van Staat en Politiek.
Mr. JOZEF DE WEERDT:	Samensmelting van Naamlooze Vennootschappen.